

Nader onderzoek
ecologie

**Alsjeblieft!
Jouw rapport,
zonder
omwegen.**

Zonder gedoe.

BAECX

Bodem & Asbest & Ecologie

Locatie: Hoge dijk/ Panoven/ Boerhaveweg te IJsselstein

Titelblad

Locatie	
ADRES:	Hoge Dijk/ Panoven/ Boerhaaveweg
POSTCODE:	3401 RB
PLAATS:	IJsselstein
Opdrachtgever	
NAAM:	Dhr. J. Spelt
PLAATS:	IJsselstein
TELEFOONNUMMER:	06-51889199
E-MAILADRES:	speltaj@kabelfoon.nl
Uitvoering	
NAAM:	Baecx B.V.
VELDWERKER:	Dhr. J. (Jasper) Smits; Dhr. H. (Henco) de Vos
PERIODE:	Seizoen 2023
Project	
PROJECTNUMMER:	230875
PROJECTLEIDER:	Dhr. J. (Jasper) Smits
PROJECTMEDEWERKER:	Mevr. N. (Nadine) Bleijenberg-Vos

Versiebeheer

Het geldige rapport is degene met het hoogste versienummer. Eerdere versies met lager(e) versienummer(s) komen met de komst van een opvolgend versienummer te vervallen. Hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

Versienummer	Autorisatiedatum	Wijzigingen
1	19 oktober 2023	Geen; eerste uitgifte

Inhoud

	Pagina
Samenvatting	4
1. Inleiding	5
2. Verantwoording	5
2.1 Aanleiding	5
2.2 Doelstelling	5
2.3 Resultaten voorgaand onderzoek	5
3. Huidige situatie en ontwikkeling	6
3.1 Plangebied	6
4. Onderzoeksmethode	8
5. Veldwerk	11
5.1 Veldbezoeken	11
5.2 Veldwaarnemingen	13
6. Toetsing Wet- en Regelgeving Gierzwaluwen	14 14
Conclusies en aanbevelingen	16

Bijlagen

Tekeningen

Samenvatting

Op basis van de veldbezoeken is het redelijkerwijs uit te sluiten dat er actieve nestlocaties van gierzwaluwen aanwezig zijn binnen het plangebied.

Op basis van de veldbezoeken is het redelijkerwijs uit te sluiten dat er actieve nestlocaties van huismussen aanwezig zijn binnen het plangebied.

Wegens uitgevoerde werkzaamheden is de potentiële verblijfplaats voor de steenmarter niet langer beschikbaar. Hierdoor is redelijkerwijs uit te sluiten dat er steenmarters verblijven binnen het plangebied.

Op basis van de veldbezoeken is het redelijkerwijs uit te sluiten dat op de onderzoekslocatie zomer-, kraam-, paar- of winterverblijven aanwezig zijn van vleermuizen.

Voor de geplande werkzaamheden is geen ontheffing noodzakelijk ten aanzien van de Wet Natuurbescherming.

Mocht het blijken dat er in het gebied beschermde soorten voorkomen, waarvan bij het onderzoek niet is gebleken dat ze voorkomen, vallen de consequenties hiervan ten laste van de opdrachtgever.

Te allen tijde is de zorgplicht van toepassing. Versturende werkzaamheden dienen zo beperkt mogelijk gehouden te worden. Zodra er ook werkzaamheden buiten de reikwijdte van dit onderzoek plaatsvinden, dient een aanvullende quickscan uitgevoerd te worden.

1. Inleiding

Initiatiefnemers zijn wettelijk verplicht om voorgaand aan het uitvoeren van een ingreep onderzoek te laten doen naar de mogelijke effecten op beschermde flora en fauna en beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN)). Bovendien is het in sommige gevallen verplicht melding te doen van het kappen van houtopstanden. Daarnaast dient er mogelijk een ontheffing of vergunning aangevraagd te worden bij het bevoegd gezag via de Omgevingsvergunning of rechtstreeks bij de provincie.

1. Verantwoording

1.1 Aanleiding

In opdracht van Dhr. J. Spelt is een nader onderzoek ecologie uitgevoerd op de locatie Hoge dijk/ Panoven/ Boerhaveweg te IJsselstein. De aanleiding is de voorgenomen herontwikkeling van de projectlocatie. Voorafgaand aan de uitvoerende werkzaamheden voor sloop en/of nieuwbouw dient de initiatiefnemer zorg te dragen voor het niet verstoren of schade toebrengen aan (beschermde) flora en fauna.

1.2 Doelstelling

Het doel van het onderzoek is om vast te stellen of er binnen het plangebied daadwerkelijk sprake is van de aanwezigheid van nest- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen en gierzwaluwen. Aan de hand hiervan zullen de (mogelijke) effecten van de voorgenomen plannen en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen besproken worden. In dit rapport worden de resultaten van het nader onderzoek beschreven en getoetst aan de Wet Natuurbescherming.

1.3 Resultaten voorgaand onderzoek

In de uitgevoerde ecologische quickscan (Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V., RANA224, 18-03-2022) is naar voren gekomen dat er op de locatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn voor vleermuizen, gierzwaluwen, huismussen en steenmarters. Voor de gierzwaluwen, huismussen en steenmarters gaat het om nestplaatsen en voor de vleermuizen gaat het om massawinterverblijfplaatsen/zwermlocaties, kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen en/of paarverblijfplaatsen. Dit geldt specifiek voor de volgende vleermuissoorten:

- Baardvleermuis
- Franjestaart
- Gewone dwergvleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Kleine dwergvleermuis
- Laatvlieger
- Ruige dwergvleermuis

Tevens is bij de voorgaande quickscan naar voren gekomen dat er de locatie een potentieel leefgebied voor steenmarters aanwezig kan zijn. Hiervoor zullen wildcamera's worden gebruikt op potentieel geschikte locaties om eventuele activiteit van steenmarters vast te kunnen leggen.

2. Huidige situatie en ontwikkeling

2.1 Plangebied

De locatie is gesitueerd in IJsselstein en gelegen op het perceel kadastraal bekend als IJsselstein, H 193, 882, 883, 975, 976 en 1000. De oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 7.133 m².

Het plangebied bestaat uit:

- Aan de noordzijde een fietsstraat met 4 woningen;
- Aan de oostzijde een laag appartementencomplex;
- Aan de zuidzijde parkeergelegenheid en een veld;
- Aan de westzijde een laag appartementencomplex met aan de achterzijde een grasveld met een enkele boom.

Afbakening plangebied

Het onderzoeksgebied bestaat uit laagbouw, bestaande uit verscheidene panden. Dit zijn enkele woonpanden, bedrijfspanden en loodsen. Het onderzoeksgebied ligt in een woonwijk met enkele grasstroken. Er is geen open water aanwezig.

Aan de Hoge Dijk 50 staat een lage bungalow met houten gevelbetimmering. Naast dit adres, net buiten het plangebied, zijn groenblijvende heggen aanwezig. Aan de Hoge Dijk 8 staat een woning met bitumendakbedekking en bakstenen gevels. Ten noorden hiervan staat een pand met metalen dakbedekking en houten gevelbetimmering. Aan de Hoge Dijk 4-83 staat

een appartementencomplex met bakstenen gevels en metalen dakbedekking met op het hogere gedeelte zonnepanelen.

Aan de Boerhaaveweg 91-95 en Hoge Dijk 46-48 staat een bedrijfsgebouw met een metalen dak en bakstenen gevels met grote raampartijen. De open stootvoegen van dit pand zijn voorzien van bijenbekjes. Aan de Hoge Dijk 55-77 is het pand voorzien van een metalen dakbedekking en een bakstenen gevel. De oostelijke gevel bevat open stootvoegen. Ten westen hiervan is groenblijvend struweel aanwezig.

Aan de Panoven 91 en 91a is het pand voorzien van bakstenen gevels en dakpanelen. Aan de Panoven 93 staat een loods met bakstenen gevel en een dak met dakpannen. Aan de zuidelijke kant is een braamstruweel aanwezig.

3. Onderzoeksmethode

Gierzwaluwen

Voor het uitvoeren van het nader onderzoek gierzwaluwen is gebruik gemaakt van Kennisdocument Gierzwaluw (*Apus apus*), versie 1.0, juli 2017 van BIJ12 en de bijbehorende Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet Natuurbescherming, versie juli 2017. Aan de hand hiervan is een planning voor locatiebezoek gemaakt. Onderstaand schema geeft de meest geschikte onderzoeksperiode weer. Dit is uitgewerkt in een bezoekplanning:

	2022												2023			
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
Gierzwaluw																

Visueel worden de daken en gevels geïnspecteerd op in- of uitvliegende gierzwaluwen (de zogenaamde gierende dieren, genoemd naar de karakteristieke gierende roep van de gierzwaluw) om vast te stellen of er nestlocaties aanwezig zijn en welke in gebruik zijn. De aangegeven periode hiervoor is tussen 1 juni en 15 juli, in een periode van 2 uur voordat de zon ondergaat.

Tabel 1 Methode en werkwijze gierzwaluw

Functie	Methode	Periode	Aantal bezoeken	Periode tussen bezoeken	Weers-omstandigheden	Tijdstip
Nest	Inventariseren gierende dieren, in- en uitvliegen dieren (soms gieren, soms dieren niet)	1 juni – 15 juli	3, waarvan minimaal 1x tussen 20 juni en 7 juli (jongen aanwezig)	10 dagen	Droog	2 uur voor zonsondergang tot zonsondergang

Vleermuizen

De potentiële verblijflocaties worden onderzocht conform het Vleermuisprotocol, Netwerk Groene Bureau's, versie 2021. Hieruit zijn vooraf de optimale periodes gefilterd waarin onderzoek dient plaats te vinden. Hiermee is er voor alle potentieel aanwezig vleermuissoorten een, in het vleermuisprotocol aangegeven, minimale onderzoeksperiode voldoende afgedekt. Visueel en met gebruik van een ultrasone batdetector worden de daken en gevels geïnspecteerd op in- of uitvliegende vleermuizen, om vast te stellen of er verblijflocaties aanwezig zijn.

Het gaat hierbij om de onderstaande soorten:

- Baardvleermuis
- Franjestaart
- Gewone dwergvleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Kleine dwergvleermuis
- Laatvlieger
- Ruige dwergvleermuis

Onderstaande tabel geeft de optimum bezoekerndes weer per verblijfstype en binnen de scope van de te beoordelen vleermuissoorten:

Type verblijfplaatsen	2023												2024			
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
Winter																
Massawinter																
Kraam																
Zomer																
Paar																

Hieruit volgt de onderstaande uitgewerkte planning:

Tabel 2 Overzicht benodigde bezoekerndes

Verblijf	Periode (alle soorten)	Benodigde bezoekerndes
Massawinterverblijf Zwemlocatie	1 augustus t/m 10 september	2 x 2 uur (met een tussenperiode van 10 dagen)
Kraamverblijfplaats	10 mei t/m 1 augustus	2 x 2 uur (waarvan 1x ochtendronde voor Baardvleermuis en Franjestaart)
Zomerverblijfplaats	1 april t/m 15 oktober	2 x 2 uur (waarvan 1x ochtendronde en 1x kraamperiode met een tussenperiode van 20 dagen)
Paarverblijfplaats	15 maart t/m 1 november	2 x 2 uur

De essentie van het onderzoek is voor de genoemde vleermuissoorten helder te krijgen of er werkelijk vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn. En nog belangrijker of deze soorten gebruik maken van de projectlocatie in de vorm van een verblijfplaats. Voor gedetailleerde onderzoeksmethodieken wordt verder verwezen naar het Vleermuisprotocol, Netwerk Groene Bureau's, versie 2021, waar per type verblijfslocatie staat uitgewerkt hoe deze te onderzoeken.

Tabel 3 De definities van de gebiedsfuncties

Verblijfplaats	Een object (gebouw, boom, bunker, grot, kast en dergelijke) waarin een of meerdere vleermuizen verblijven (overdag of 's winters, met enige regelmaat).
Zomerverblijfplaats	Een verblijfplaats die gebruikt wordt door vleermuizen die niet in winterslaap zijn waarvan niet aangetoond is dat het een kraamverblijfplaats dan wel een paarverblijfplaats is.
Kraamverblijfplaats	Een verblijfplaats van een kraamgroep met vrouwtjes met jongen.
Paar(verblijf)plaats	Een verblijfplaats of de omgeving daarvan, waar tenminste een baltsend mannetje of meerdere vleermuizen overdag verblijven en paren of komen zwemmen. Welk gedrag is waar te nemen, afhankelijk van de soort. Te herkennen aan zwemgedrag en/of baltsroepen (Zwemmen bij het invliegen komt bij meer verblijfsfuncties voor).
Winterverblijfplaats	Een verblijfplaats waar in de winter een of meerdere vleermuizen in winterslaap (hybernation) gaan. Het betreft bij soorten die jaarrond in hun

	leefgebied blijven nogal eens een voormalige paarplaats of een andere verblijfplaats. Er zijn bij soorten als gewone dwergvleermuis massawinterverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen voor kleinere groepen te onderscheiden.
Vliegroute	Een vaste route van een vleermuis of een groep van vleermuizen vanaf een verblijfplaats naar een foerageergebied of tussen verblijfplaatsen visa versa.
Foerageergebied	Een gebied waar een vleermuis of een groep van vleermuizen foerageert.

Verblijfplaatsen kunnen in de loop van het jaar verschillende functies voor de soort, verschillende soorten of het andere geslacht van de soort hebben.

Huismussen

Na 2 bezoeken bleek al snel dat er géén huismussen binnen of rondom het plangebied aanwezig zijn.

Steenmarters

De aanwezigheid van een steenmarter wordt aan de hand van cameravallen, aangevuld met lokmiddelen in beeld gebracht. De in de ecologische quickscan aangemerkte geschikte deelgebieden zijn hierbij aandachtsgebied.

4. Veldwerk

4.1 Veldbezoeken

Het nader ecologisch onderzoek heeft betrekking op vleermuizen, steenmarters, huismussen en gierzwaluwen. Een aantal onderzoek rondes kunnen gecombineerd uitgevoerd worden omdat deze in hetzelfde tijdsvlak of aansluitend worden uitgevoerd. Hierbij is eerst 2 uur vóór zonsondergang geïnventariseerd voor de gierzwaluwen en vervolgens na zonsondergang is overgeschakeld naar het vleermuisonderzoek (conform de beide onderzoeksprotocollen van resp. BIJ12 en Vleermuisprotocol, Netwerk Groene Bureau's, versie 2021). De resultaten worden per soortgroep besproken en uitgewerkt. De locatie kenmerkt zich door meerdere laagbouw panden met parkeergelegenheid (zie paragraaf 3.1.) Het veldwerk is uitgevoerd door het onderstaande team:

- Dhr. J. (Jasper) Smits
- Dhr. H. (Henco) de Vos

Gierzwaluwen

Het onderstaande tabel geeft de uitgevoerde bezoeken weer:

Tabel 4 Uitgevoerde veldbezoeken Gierzwaluwen

Uitgevoerd veldbezoek	Tijd	Zonsopgang/-ondergang	Weer
01-05-2023	20:30 – 21:45	21:04 uur	12 °C , Onbewolkt, geen neerslag
31-05-2023	21:26 – 23:46	5:24 uur / 21:46 uur	14 °C, Half bewolkt, geen neerslag

Vleermuizen

Voor het nader onderzoek naar vleermuisverblijfplaatsen is de locatie bezocht op de voorgeschreven, geplande momenten.

Deze soorten worden per locatiebezoek gemonitord op aanwezigheid door middel van geluid aan de hand van een 'batdetector' (Pettersson Ultrasound Detector), waar mogelijk aangevuld met visuele waarnemingen. Ook is gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera.

Het onderstaande tabel geeft de momenten weer van de uitgevoerde veldbezoeken:

Tabel 5 Uitgevoerde veldbezoeken Vleermuizen

Uitgevoerd veldbezoek	Verblijf	Tijd	Zon	Weersomstandigheden	Veldwerker(s)
01-05-2023	Zomerverblijfplaats ronde 1	20:30 – 21:45	21:04	12 °C , Onbewolkt, geen neerslag	J. Smits
18-05-2023	Zomerverblijfplaats ronde 2/ kraamverblijfplaats ronde 1	3:40 - 5:40	5:40/ 21:31	4 °C , half bewolkt, geen neerslag	H. De Vos
31-05-2023	Kraamverblijfplaats ronde 2	21:46 – 23:46	5:24/ 21:46	14 °C, Half bewolkt, geen neerslag	H. De Vos

16-08-2023	Paarverblijfplaats ronde 1	22:00 – 00:00	6:26/ 21:00	21 °C, bewolkt, geen neerslag	H. De Vos
29-08-2023	Massawinterverblijf ronde 1	00:00 – 02:00	6:43/ 20:32	12 °C, half bewolkt, geen neerslag	H. De Vos
05-09-2023	Massawinterverblijf ronde 2	00:00 – 02:00	22:20/ 6:55	18 °C, onbewolkt, geen neerslag	H. De Vos
11-09-2023	Paarverblijfplaats ronde 2	22:00 – 00:00	7:03/ 20:02	21 °C, half bewolkt, kleine bui met lichte neerslag	H. De Vos

Tijdens Zomerverblijfplaats Ronde 2/Kraamverblijfplaats Ronde 1 (18-05-2023) is de temperatuur lager dan in het Vleermuizenprotocol staat aangegeven. Echter is tijdens deze ronde wel een gewone dwergvleermuis aangetroffen tijdens de vleermuisronde. Er kan derhalve worden aangenomen dat deze vleermuisronde representatief is.

Huismussen

Bij de bezoekrondes voor vleermuizen (net voor zonsondergang) is aanvullend gekeken naar huismussen. Hierbij zijn ook geen huismussen binnen de planlocatie vastgesteld. Zie onderstaande tabel voor uitgevoerde veldbezoeken waarbij gekeken is naar huismussen:

Tabel 6 Uitgevoerde veldbezoeken Huismussen

Uitgevoerd veldbezoek	Tijd	Zonsopgang/- ondergang	Weersomstandigheden
01-05-2023	20:30 - 21:00	21:04 uur	12 °C , Onbewolkt, geen neerslag
31-05-2023	21:15 – 21:45	21:46 uur	17 °C, onbewolkt, geen neerslag
16-08-2023	20:30 – 21:00	21:00 uur	25 °C, half bewolkt, geen neerslag

Tijdens de veldwerkzaamheden is niet afgeweken van het protocol.

Steenmarters

Al bij het eerste veldbezoek is vastgesteld dat de, in de ecologische quickscan vastgestelde potentiële verblijfplaats, door werkzaamheden was verdwenen. De, achter de loods aanwezige braamstruik, (zie rapport ecologische quickscan) was reeds volledig gerooid. Omdat de overige terreindelen niet voldoen als geschikte verblijfsplaats voor de steenmarter (geen vrije toegang tot gebouwen, geen schuilplaatsen, geen rommelhoekjes) is redelijkerwijs uit te sluiten dat er steenmarters bevinden binnen het plangebied.

4.2 Veldwaarnemingen

Algemeen

Voor de uitvoering van het veldwerk bij vleermuizen, huismussen, steenmarters en gierzwaluwen is gebruik gemaakt van 2 personen, waarbij zij een route hebben afgelegd zodat de gehele projectlocatie afgedekt is. Hierbij is gebruik gemaakt van mobiele telefoons en projectformulieren om waarnemingen door te geven en te noteren.

In de bijlage worden de gebruikte looproutes en zichtlocaties weergegeven, welke tijdens het vleermuizenonderzoek zijn gehanteerd.

In de onderstaande tabel worden de resultaten per vleermuisronde uitgewerkt. Deze zijn ook te zien op de tekeningen in de bijlage.

Tabel 6 Resultaten uitgevoerde veldbezoeken

Datum veldbezoek	Resultaten
01-05-2023	Zomerverblijfplaats ronde 1: Geen waarnemingen van huismussen, gierzwaluwen of vleermuizen.
18-05-2023	Zomerverblijfplaats ronde 2/ kraamverblijfplaats ronde 1: 1x passant gewone dwergvleermuis waargenomen net buiten het plangebied.
31-05-2023	Kraamverblijfplaats ronde 2: 2x passanten gewone dwergvleermuizen waargenomen via batdetector.
16-08-2023	Paarverblijfplaats ronde 1: 9x passanten gewone dwergvleermuizen waargenomen via batdetector.
29-08-2023	Massawinterverblijf ronde 1: 1x balts roepende gewone dwergvleermuizen waargenomen via batdetector buiten het plangebied.
05-09-2023	Massawinterverblijf ronde 2: Geen aanleiding tot winterverblijf waargenomen. 2x balts roepende gewone dwergvleermuizen waargenomen via batdetector buiten het plangebied.
11-09-2023	Paarverblijfplaats ronde 2: 2x balts roepende gewone dwergvleermuizen waargenomen via batdetector buiten het plangebied.

Op de onderzoekslocatie zijn meerdere malen passanten gewone dwergvleermuizen waargenomen. Er zijn geen gierzwaluwen, huismussen of steenmarters waargenomen op de onderzoekslocatie.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Op basis van de waarnemingen zijn wel vleermuisactiviteiten vastgesteld die buiten het plangebied liggen, die kunnen duiden op actieve vleermuisverblijfsplaatsen. Dit betreft 1x een gewone dwergvleermuis tijdens Zomerverblijfplaats ronde 2/Kraamverblijfplaats ronde 1 (18-05-2023).

5. Toetsing Wet- en Regelgeving

Gierzwaluwen

De gierzwaluw is een beschermde soort. De nesten van de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd en mogen niet weggenomen of vernietigd worden. Een ontheffing van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie is nodig, bijvoorbeeld bij renovatie- of isolatiewerkzaamheden aan gebouwen met nesten van gierzwaluwen. Voor specifieke maatregelen kan ook een gedragscode worden opgesteld. De voorgenomen werkzaamheden zijn niet ontheffingsplichtig ten aanzien van gierzwaluwen.

Op de locatie zijn geen gierzwaluwen waargenomen. Hierdoor zullen de voorgenomen werkzaamheden naar verwachting geen beschermde verblijfplaatsen van gierzwaluwen verstoren, beschadigen of vernielen. Overtreding van artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wet Natuurbescherming (de verboden op het opzettelijk verstoren van gierzwaluwen en het opzettelijk beschadigen of vernielen van nesten van gierzwaluwen) is daardoor niet aan de orde. De voorgenomen werkzaamheden zijn niet ontheffingsplichtig ten aanzien van gierzwaluwen.

Huismussen

De huismus is een beschermde soort. De nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd en mogen niet weggenomen of vernietigd worden. Een ontheffing van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie is nodig, bijvoorbeeld bij renovatie- of isolatiewerkzaamheden aan gebouwen met nesten van huismussen. Voor specifieke maatregelen kan ook een gedragscode worden opgesteld. De voorgenomen werkzaamheden zijn niet ontheffingsplichtig ten aanzien van huismussen.

Op de locatie zijn geen huismussen waargenomen. Hierdoor zullen de voorgenomen werkzaamheden naar verwachting geen beschermde verblijfplaatsen van huismussen verstoren, beschadigen of vernielen. Overtreding van artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wet Natuurbescherming (de verboden op het opzettelijk verstoren van huismussen en het opzettelijk beschadigen of vernielen van nesten van huismussen) is daardoor niet aan de orde. De voorgenomen werkzaamheden zijn niet ontheffingsplichtig ten aanzien van huismussen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet Natuurbescherming een strikte bescherming. Vleermuizen zijn streng beschermd vanwege hun kwetsbaarheid. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn daarom sterk afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen, maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes), paarterritoria en de essentiële foerageergebieden bescherming genieten.

Op de onderzoekslocatie zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aangetoond. Hierdoor zullen de voorgenomen werkzaamheden naar verwachting geen beschermde verblijfplaatsen van vleermuissoorten verstoren, beschadigen of vernielen. Overtreding van artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wet Natuurbescherming (de verboden op het opzettelijk verstoren van vleermuizen en het opzettelijk beschadigen of vernielen van de voortplantings- of rustplaatsen van vleermuizen) is daardoor niet aan de orde. De voorgenomen werkzaamheden zijn niet ontheffingsplichtig ten aanzien van vleermuizen.

Steenmarters

Alle in Nederland voorkomende marterachtigen genieten binnen de Wet Natuurbescherming een strikte bescherming. Marters mogen niet worden gedood, gevangen of verjaagd. De nesten en jaaggebieden van marters zijn daarom jaarrond beschermd. De marter staat vermeld in de bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn.

Op de onderzoekslocatie zijn geen geschikte gebieden aangetroffen voor steenmarters. Noch zijn er sporen van steenmarters aangetroffen. Er kan daarom vanuit worden gegaan dat er geen steenmarters in het gebied zitten. De voorgenomen werkzaamheden zijn niet ontheffingsplichtig ten aanzien van steenmarters.

Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de veldbezoeken is het redelijkerwijs uit te sluiten dat er actieve nestlocaties van gierzwaluwen aanwezig zijn binnen het plangebied.

Op basis van de veldbezoeken is het redelijkerwijs uit te sluiten dat er actieve nestlocaties van huismussen aanwezig zijn binnen het plangebied.

Wegens uitgevoerde werkzaamheden is de potentiële verblijfplaats voor de steenmarter niet langer beschikbaar. Hierdoor is redelijkerwijs uit te sluiten dat er steenmarters verblijven binnen het plangebied.

Op basis van de veldbezoeken is het redelijkerwijs uit te sluiten dat op de onderzoekslocatie zomer-, kraam-, paar- of winterverblijven aanwezig zijn van vleermuizen.

Voor de geplande werkzaamheden is geen ontheffing noodzakelijk ten aanzien van de Wet Natuurbescherming.

Mocht het blijken dat er in het gebied beschermde soorten voorkomen, waarvan bij het onderzoek niet is gebleken dat ze voorkomen, vallen de consequenties hiervan ten laste van de opdrachtgever.

Te allen tijde is de zorgplicht van toepassing. Verstorende werkzaamheden dienen zo beperkt mogelijk gehouden te worden. Zodra er ook werkzaamheden buiten de reikwijdte van dit onderzoek plaatsvinden, dient een aanvullende quickscan uitgevoerd te worden.

Aanbevolen wordt om in het nieuwbouwontwerp te werken met 'natuur-inclusief', om de stadsnatuur te kunnen versterken.

- Passant - Gewone dwergvleermuis
- Passant - Laatvlieger

— Loop-/zichtlijnen

Projectnummer: 230875

Locatie: Hoge Dijk/Panoven/Boerhaaveweg IJsselstein

Bijlage B

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Soort	Categorie	Uitleg categorie
Steenuil <i>Athene noctua</i>	1	Nesten die buiten het broedseizoen ook als vaste rust- en verblijfplaats dienen
Gierzwaluw <i>Apus apus</i>	2	Nesten van koloniebroeders die op dezelfde plaats broeden en daarin honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing
Huismus <i>Passer domesticus</i>	2	
Roek <i>Corvus frugilegus</i>	2	
Grote gele kwikstaart <i>Motacilla cinerea</i>	3	Nesten van vogels die ieder jaar op dezelfde plaats broeden en daarin honkvast zijn of afhankelijk zijn bebouwing
Kerkuil <i>Tyto alba</i>	3	
Oehoe <i>Bubo bubo</i>	3	
Ooievaar <i>Ciconia ciconia</i>	3	
Slechtvalk <i>Falco peregrinus</i>	3	
Boomvalk <i>Falco subbuteo</i>	4	Vogels die ieder jaar gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen
Buizerd <i>Buteo buteo</i>	4	
Havik <i>Accipiter gentilis</i>	4	
Ransuil <i>Asio otus</i>	4	
Sperwer <i>Accipiter nisus</i>	4	
Wespendief <i>Pernis apivorus</i>	4	
Zwarte wouw <i>Milvus migrans</i>	4	
Blauwe reiger <i>Ardea cinerea</i>	5	Nesten zijn alleen beschermd in het broedseizoen, wel is een inventarisatie gewenst
Boerenzwaluw <i>Hirundo rustica</i>	5	
Bonte vliegenvanger <i>Ficedula hypoleuca</i>	5	
Boomklever <i>Sitta europaea</i>	5	
Boomkruiper <i>Certhia brachydactyla</i>	5	
Bosuil <i>Strix aluco</i>	5	
Brilduiker <i>Bucephala clangula</i>	5	
Draaihals <i>Jynx torquilla</i>	5	
Eidereend <i>Somateria mollissima</i>	5	
Ekster <i>Pica pica</i>	5	
Gekraagde roodstaart <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	5	
Glanskop <i>Parus palustris</i>	5	
Grauwe vliegenvanger <i>Muscicapa striata</i>	5	
Groene specht <i>Picus viridis</i>	5	
Grote bonte specht <i>Dendrocopos major</i>	5	
Hop <i>Upupa epops</i>	5	
Huiszwaluw <i>Delichon urbicum</i>	5	
IJsvogel <i>Alcedo atthis</i>	5	
Kleine bonte specht <i>Dendrocopos minor</i>	5	
Kleine vliegenvanger <i>Ficedula parva</i>	5	
Koolmees <i>Parus major</i>	5	
Kortsnavelboomkruiper <i>Certhia familiaris macrodactyla</i>	5	
Oeverzwaluw <i>Riparia riparia</i>	5	
Pimpelmees <i>Parus caeruleus</i>	5	
Raaf <i>Corvus corax</i>	5	
Ruigpootuil <i>Aegolius funereus</i>	5	
Spreeuw <i>Sturnus vulgaris</i>	5	
Tapuit <i>Oenanthe oenanthe</i>	5	
Torenvalk <i>Falco tinnunculus</i>	5	
Zeearend <i>Haliaeetus albicilla</i>	5	
Zwarte kraai <i>Corvus corone</i>	5	
Zwarte mees <i>Periparus ater</i>	5	
Zwarte roodstaart <i>Phoenicurus ochruros</i>	5	
Zwarte specht <i>Dryocopus martius</i>	5	

Bijlage C

Vrijstelling per provincie

De volgende soorten zijn voor alle provincies vrijgesteld:

Zoogdieren:

- Aardmuis *Microtus agretis*
- Bosmuis *Apodemus sylvaticus*
- Dwergmuis *Micromys minutus*
- Dwergspitsmuis *Sorex minutus*
- Egel *Erinaceus europaeus*
- Gewone bosspitsmuis *Sorex araneus*
- Haas *Lepus europeus*
- Huisspitsmuis *Crocidura russula*
- Konijn *Oryctolagus cuniculus*
- Ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus*
- Ree *Capreolus capreolus*
- Rosse woelmuis *Clethrionomys glareolus*
- Veldmuis *Microtus arvalis*
- Vos *Vulpes vulpes*
- Woelrat *Arvicola terrestris*

Amfibieën en reptielen:

- Bruine kikker *Rana temporaria*
- Gewone pad *Bufo bufo*
- Kleine watersalamander *Triturus vulgaris*
- Meerkikker *Pelophylax ridibundus* (*Rana ridibunda*)
- Middelste groene kikker / Bastaardkikker *Pelophylax klepton esculentus* (*Rana esculenta*)

De volgende soorten zijn in de provincies Overijssel, Gelderland, Flevoland, Zeeland, Noord-Brabant en Noord-Holland *niet* vrijgesteld van de Wet natuurbescherming:

- Bunzing *Mustela putorius*
- Hermelijn *Mustela erminea*
- Wezel *Mustela nivalis*

De volgende soorten zijn in de provincie Zuid-Holland niet vrijgesteld van de Wet Natuurbescherming:

- Ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus*
- Tweekleurige bosspitsmuis *Sorex coronatus*

De volgende soorten zijn in Limburg alleen in vaste perioden vrijgesteld:

• Eekhoorn <i>Sciurus vulgaris</i> :	maart - april - juli - november
• Hazelworm <i>Anguis fragilis</i> :	juli - september
• Levendbarende hagedis <i>Zootoca vivipara</i> :	15 augustus - 15 oktober
• Molmuis <i>Arvicola scherman</i> :	jaarrond
• Steenmarter <i>Martes foina</i> :	15 augustus – februari

De volgende soort is alleen in de provincie Noord-Brabant vrijgesteld van de Wet natuurbescherming:

- Wild zwijn *Sus scrofa*

Bijlage D

Wet- en regelgeving

WET NATUURBESCHERMING

Sinds 1 januari 2017 is in Nederland de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze wet omvat zowel soort- als gebiedsbescherming en vervangt hiermee de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en Faunawet en de Boswet.

Gebiedsbescherming

Vanuit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn zijn lidstaten verplicht speciale beschermingszones (Natura 2000-gebieden) aan te wijzen. Elk Natura 2000-gebied heeft instandhoudingsdoelstellingen t.a.v.:

- Leefgebieden voor vogelsoorten (Vogelrichtlijn)
- Natuurlijke habitatten en de habitatten van soorten (Habitatrichtlijn)

Gebiedsbescherming

Artikel 2.7, lid 2 Wet natuurbescherming:

Het is verboden om activiteiten binnen en buiten een Natura 2000-gebied uit te voeren die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

1. de kwaliteit van de natuurlijke habitatten of de habitatten van soorten in dat gebied kan verslechteren, of
2. een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

De activiteit kan alleen uitgevoerd worden als het Bevoegd Gezag een vergunning verleend. Voor werkzaamheden die uitgevoerd worden in nationaal belang is de minister van Economische Zaken Bevoegd Gezag.

Soortbescherming

In de Wnb wordt onderscheid gemaakt tussen drie beschermingsregimes:

- Vogelrichtlijnsoorten
- Habitatrichtlijnsoorten
- Andere soorten (nationale soorten)

Per beschermingsregime zijn aparte verbodsbepalingen opgesteld, zie onderstaande tekstvak. Deze verbodsbepalingen gelden overal in Nederland en kunnen daarom van invloed zijn op ruimtelijke ingrepen en/of het herzien/opstellen van bestemmingsplannen. Deze activiteiten dienen getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. De toetsing omvat:

- Inventarisatie van het (mogelijk) voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied en de directe omgeving daarvan,
- Inventarisatie en beoordeling van (significant) nadelige effecten t.g.v. de activiteit op beschermde soorten die binnen het plangebied en/of de directe omgeving daarvan aanwezig zijn,
- Indien nodig, een opname van maatregelen die de (significant) negatieve effecten op de beschermde soorten en diens habitatten mitigeren en/of compenseren.

Soortbescherming

Vogelrichtlijnsoorten: artikel 3.1 Wet natuurbescherming:

Hieronder vallen alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Habitatrichtlijnsoorten: artikel 3.5 Wet natuurbescherming:

Hieronder vallen alle dieren uit de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel a, het Verdrag van Bern, bijlage II en het Verdrag van Bonn, bijlage I, en alle planten uit de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel b en het Verdrag van Bern, bijlage I.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van de dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen of af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten: artikel 3.10, lid 1 Wet natuurbescherming:

Hieronder vallen nationaal beschermde soorten.

- a) In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten genoemd in de bijlage, onderdeel A bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b) De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- c) Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Ontheffing en vrijstellingen

Wanneer ten minste 1 verbodsbepaling uit bovenstaande artikelen overtreden wordt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij het Bevoegd Gezag waarin de activiteit plaatsvindt. Een ontheffing geeft de initiatiefnemer de mogelijkheid om onder voorwaarden de wet te overtreden. Vrijstellingen beschrijven handelingen en situaties waarin de wet niet van toepassing is. Deze kunnen verkregen worden wanneer er:

- Geen andere bevredigende oplossing bestaat,
- Geen negatief effect is op de staat van intandhouding van de soort,
- Er voldaan is aan de in de wet genoemde belangen (art. 3.3, lid 4b, art. 3.8, lid 5b en art. 3.10, lid 2).

Voor vogels kan echter **geen** beroep gedaan worden op belang "Dwingende reden van groot openbaar belang". Wanneer overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden door het treffen van mitigerende maatregelen, is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Wel kan in dergelijke gevallen toch ontheffing aangevraagd worden om de te treffen maatregelen goed te laten keuren. Indien het bevoegd gezag de maatregelen goedkeurt, wordt door hen een "positieve afwijzing" afgegeven.

Bij de aanvraag van een ontheffing zijn een activiteitenplan en/of een compensatieplan noodzakelijk. Hierin staan de bevindingen uit de ecologische quickscan vermeld en worden maatregelen beschreven die uitgevoerd dienen te worden om ervoor te zorgen dat de nadelige effecten op beschermde plant- en diersoorten zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken.

Voor de soorten uit beschermingsregime "Andere soorten" geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10, mits een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit. Indien aantoonbaar gewerkt kan worden volgens een dergelijke gedragscode, hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden voor overtreding van één of meerdere verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wnb. Indien er geen goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit of het niet mogelijk is om volgens een dergelijke gedragscode te werken, dient bij overtreding van verbodsbepalingen wel een ontheffing aangevraagd te worden.

Zorgplicht (artikel 1.11 Wet natuurbescherming)

Voor alle plant- en diersoorten (inclusief onbeschermden soorten) geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat (mogelijke) nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover mogelijk, zoveel mogelijk vermeden dienen te worden. De Zorgplicht dient hiermee als vangnet voor de onbeschermden soorten in Nederland.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS), omvat beschermde gebieden die zijn aangewezen t.b.v. ecologische verbindingen tussen natuurgebieden. Deze gebieden vormen hiermee een ecologisch netwerk waarvan de natuurwaarden niet mogen worden aangetast. De (mogelijke) effecten dienen daarom ook getoetst te worden op deze natuurwaarden. De provincie waarbinnen het plangebied valt is tevens Bevoegd Gezag.

VOORKOM VERTRAGING, vraag op tijd een ecologisch onderzoek aan!

Voorafgaand aan het uitvoeren van een ruimtelijke ingreep is een ecologisch onderzoek wettelijk verplicht!

1 Ecologische quickscan

duurt 2 à 4 weken, periode jaarrond

Kunnen er (in potentie) beschermde soorten aanwezig zijn en zijn negatieve effecten op deze soorten niet uit te sluiten?

NEE

Geen ontheffing nodig. Geplande ingreep kan uitgevoerd worden. Soms zijn aanpassingen aan het plan noodzakelijk. De zorgplicht is altijd van toepassing.

JA

2 Nader onderzoek (soort)

*duurt 1 tot 12 mnd (afhankelijk van de soort),
periode: april-oktober*

Zijn beschermde soorten daadwerkelijk aanwezig?

NEE

Er is geen ontheffing nodig. Geplande ingreep kan uitgevoerd worden. De zorgplicht is altijd van toepassing.

JA

3 Advies opstellen: mitigatie- en/of compensatie

duurt 4-8 weken, maatregelen soms tot 1 jaar nodig

Blijven negatieve effecten aanwezig?

NEE

De opdrachtgever dient maatregelen te treffen om negatieve effecten te vermijden. Wijzigingen in het plan zijn noodzakelijk. Soms ook ecologische begeleiding noodzakelijk. De zorgplicht is altijd van toepassing.

JA

4 Ontheffing aanvragen

duurt ca 3 mnd (is afhankelijk van Bevoegd Gezag)

In sommige gevallen geeft het Bevoegd Gezag (Provincie) een ontheffing af. Is ecologische begeleiding nodig?

NEE

Wanneer een ontheffing verleend wordt, kunnen de geplande werkzaamheden in uitvoering.

JA

5 Ecologische begeleiding

Maatwerk

De werkzaamheden worden onder begeleiding van een ecooloog uitgevoerd.

In de praktijk:

Verbouwen/renovatie/sloop:

Broedvogels, vleermuizen, overige zoogdieren, vegetatie op muren

Kappen van groen/bomen:

Broedvogels, vleermuizen, overige zoogdieren, insecten, vegetatie

Snel en deskundig
advies *voor jou*

**Wij helpen snel
en doelgericht,
zodat jij verder
kunt met je
toekomstplannen**

Zonder onnodige
aanbevelingen en
kostenposten

BAECX

Bodem & Asbest & Ecologie

Meer dan 6.000 rapporten

Vaste scherpe prijzen

Ervaren inspecteurs

Doelgerichte werkwijze

Bodem

Wij zijn in het bezit van de procescertificaten BRL SIKB 1000 en BRL SIKB 2000. Dit betekent dat we gecertificeerd zijn om verkennend en/of nader bodemonderzoek, asbest in grond onderzoek en partijkeuringen uit te voeren.

Asbest

Wij zijn in het bezit van een procescertificaat Asbestinventarisatie, op basis van het Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering. Dit betekent dat we gecertificeerd zijn om alle vormen van asbestinventarisatie uit te voeren.

Ecologie

Wij voldoen aan de deskundigheidseisen zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die stelt met betrekking tot ecologische deskundigheid. Dit betekent dat we niet alleen ecologische quickscans uit mogen voeren, maar ook vervolgonderzoeken.

0342 430 110 | info@baecx.nl

baecx.nl